

**ANTIKORUPCIJSKI PROGRAM
FINANCIJSKE AGENCIJE
2024.**

Uvodna riječ

Vlada Republike Hrvatske je 26. studenoga 2009. godine donijela Antikorupcijski program za trgovačka društva u većinskom vlasništvu Republike Hrvatske za razdoblje 2010.-2012. godine s ciljem jačanja integriteta, odgovornosti i transparentnosti u radu, stvaranja preduvjeta za sprječavanje korupcije na svim razinama te afirmacije pristupa „nulte tolerancije“ na korupciju.

Financijska agencija (u daljnjem tekstu: Fina) je 2010. godine, donošenjem vlastitog Akcijskog plana, pristupila primjeni navedenog Antikorupcijskog programa provodeći mjere te realizirajući ciljeve antikorupcijske politike Vlade Republike Hrvatske.

U sklopu ostvarenja navedenih ciljeva, između ostalog, donesen je Etički kodeks, uspostavljen je sustav za prijavu nepravilnosti, imenovani su službenik za informiranje, povjerenik za etiku i osoba za nepravilnosti te uspostavljen sustav tromjesečnog i godišnjeg izvještavanja o njihovom radu.

Istekom naprijed navedenog Programa Fina je nastavila provoditi utvrđene mjere te je 2014. godine donijela Antikorupcijski program (u daljnjem tekstu: AKP) kao izraz spremnosti i posvećenosti na bezuvjetnu i potpunu afirmaciju pristupa „nulte tolerancije“ na korupciju.

U okviru AKP-a osnovan je Antikorupcijski tim, sačinjen od prije imenovanog povjerenika za etiku, osobe za nepravilnosti i službenika za informiranje, koji je nastavio raditi na realizaciji zacrtanih ciljeva AKP-a.

U međuvremenu je 2019. godine donesen Zakon o zaštiti prijavitelja nepravilnosti (NN 17/2019) s ciljem jačanja svijesti i poticanja građana na prijavljivanje nepravilnosti o kojima imaju saznanja, a povezani su s obavljanjem poslova kod poslodavca. Temeljem navedenog Zakona u Fini uvedena je funkcija povjerljive osobe. Sukladno Zakonu o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (NN 78/2015, 102/2019), te podzakonskom aktu predmetnog zakona - Pravilniku o postupanju i izvještavanju o nepravilnostima u upravljanju sredstvima institucija u javnom sektoru (NN 78/2020) propisano je da u institucijama u kojima je imenovana povjerljiva osoba, povjerljiva osoba postaje ujedno i osoba za nepravilnosti.

Kako bi se nacionalno zakonodavstvo uskladilo s pravnom stečevinom EU, 2022. godine je donesen novi Zakon o zaštiti prijavitelja nepravilnosti (NN 46/2022), kojim su predviđena dodatna unaprjeđenja sustava prijave odnosno javnog razotkrivanja nepravilnosti, ojačana je zaštita prijavitelja nepravilnosti kao i povezanih osoba, povjerljivih osoba i njenih zamjenika te je poboljšan mehanizam prekršajnog sankcioniranja.

Pored gore navedene funkcije povjerljive osobe, Fina je kao obveznik provođenja kontrole usklađenosti poslovanja, sukladno Odluci o obvezi uvođenja funkcije praćenja usklađenosti poslovanja u pravnim osobama u većinskom državnom vlasništvu (NN 99/19), uvela i funkciju praćenja usklađenosti poslovanja te je imenovala službenike za usklađenost poslovanja.

U 2023. godini, tijekom suradnje s Organizacijom za ekonomsku suradnju i razvoj (OECD) i Basel Institute na projektu „Compliance without borders“, započeta je druga faza jačanja borbe protiv korupcije i jačanja integriteta Financijske agencije.

Analizom stanja u Fini utvrđeno je kako su u proteklom razdoblju uvedene nove funkcije koje svaka zasebno rade na borbi protiv korupcije, te da je svijest o tom svjetskom i toliko raširenom problemu na daleko višoj razini nego prije 10 godina. Stoga je zaključeno kako je došao trenutak da se uvedu i drugi alati za borbu protiv korupcije, da je potrebno slijediti smjernice međunarodnih organizacija koje u tome imaju puno više iskustva te u konačnici preuzimati dobre prakse ostalih domaćih i ino trgovačkih društava u privatnom, ali i u većinskom vlasništvu države.

Na temelju analize svih propisa koji su na snazi u Republici Hrvatskoj i OECD-ovih Smjernica za korporativno upravljanje trgovačkim društvima u većinskom državnom vlasništvu te prateći Akcijski plan Republike Hrvatske za razdoblje od 2022. do 2024. godine uz Strategiju sprječavanja korupcije za razdoblje od 2021. do 2030. godine i usklađujući to s posebnostima Financijske agencije, donesen je novi AKP u kojem su revidirani ciljevi za naredno razdoblje. K tome, Antikorupcijski tim je osnažen s novim članom službenikom za usklađenost, imenovana povjerljiva osoba je ujedno i osoba za prijavu nepravilnosti, te su doneseni novi Kodeks ponašanja zaposlenika Fine i novi Etički kodeks, koji je usklađen s odredbama Zakona o sprječavanju sukoba interesa (NN 143/2021 i 36/2024).

Otvoreni su novi kanali za prijavu nepravilnosti te su sve relevantne informacije za prijavu svih vrsta nepravilnosti dostupne i na vanjskoj i na internoj mrežnoj stranici Fine.

U provedbi borbe protiv korupcije važno je spomenuti i borbu protiv pranja novca i financiranja terorizma te međunarodne mjere ograničavanja koje se provode u skladu s pravnim aktima i odlukama Europske unije i Ujedinjenih naroda, a ponajviše se odnose na zamrzavanje imovine kako bi ograničile određene aktivnosti ili postupci koji predstavljaju prijetnju međunarodnoj sigurnosti ili narušavaju ljudska prava.

Pojam korupcije

Korupcija (lat. corruptio: podmićivanje) je iskorištavanje javne dužnosti radi osobnoga probitka. U pravnome smislu riječi korupcija je traženje ili primanje bilo kakve novčane vrijednosti ili druge povlastice, kao što je dar, usluga, obećanje ili pogodovanje, u zamjenu za neki akt ili propust u obavljanju javne dužnosti.

U hrvatskom pravnom sustavu nema jedinstvenog određenja pojma korupcije, ali se konvencionalno tim pojmom označava davanje i primanje mita, protuzakonito posredovanje, zloraba obavljanja dužnosti državne vlasti, zloraba položaja i ovlasti, sklapanje štetnog ugovora, odavanje službene tajne te izdavanje i neovlašteno pribavljanje poslovne tajne.

Iz društvenog sagledavanja takve vrste djelovanja, korupcija je iskorištavanje javnih, društvenih dobara za privatnu korist. Pojam se uglavnom veže za zlorabu položaja i ovlasti. Korupcija u javnoj upravi, državnim institucijama i tijelima te državnim i javnim tvrtkama jedan je od najznačajnijih izazova Republike Hrvatske, koji ugrožava funkcioniranje tržišta, gospodarski rast, smanjuje porezne izvore i oštećuje državni proračun te stvara nesigurnost i gubitak povjerenja u državne institucije.

Antikorupcijski program

Antikorupcijski program je politika Fine sa sveobuhvatnim mjerama za sprječavanje korupcije u Fini, koji se u svom revidiranom obliku donosi u cilju unaprjeđenja profesionalnog i etičkog ponašanja zaposlenika i svih dionika poslovnog okruženja, te povećanja i poboljšanja društveno odgovornog poslovanja Fine.

Antikorupcijski ciljevi:

1. Predanost Uprave borbi protiv korupcije

Osnaživanjem Antikorupcijskog programa za Financijsku agenciju pokazuje se snažna predanost sprječavanju korupcije i njegovanju kulture integriteta u cijeloj organizaciji. Korupcija kao društveni fenomen ima snažan negativan učinak na povjerenje u institucije, kao i na gospodarstvo, te poslovnu zajednicu u cjelini. Ona nepobitno negativno utječe na gospodarsko blagostanje i prosperitet svih građana te su stoga aktivnosti usmjerene na prepoznavanje, sprječavanje i borbu protiv korupcije na svim razinama prioritet Financijske agencije.

2. Kodeks ponašanja i etičkog postupanja

Uspostavljanje jasne i sveobuhvatne politike očekivanog poslovnog ponašanja i etičkih normi i za zaposlenike i za sve partnere, uključujući nultu toleranciju na korupciju. Novim Etičkim kodeksom i Kodeksom ponašanja zaposlenika Financijske agencije detaljnije su razrađene odredbe koje se odnose na najkritičnija područja u borbi protiv korupcije, a to su sukob interesa te neprikladno primanje i davanje darova.

3. Procjena koruptivnog rizika

Procjena koruptivnog rizika je alat koji se koristi za utvrđivanje i analizu različitih koruptivnih rizika s kojima se javno tijelo suočava. Ovim se alatom definira koji će se rizici rješavati i u kojem vremenskom okviru. Utvrđivanje koraka procjene rizika ključan je element bilo kojeg plana koji omogućava određivanje prioriteta rizika i rješavanja istih kao i prilagodbu plana stvarnim i postojećim koruptivnim rizicima. Procjena koruptivnog rizika podrazumijeva provođenje analize rizika mogućnosti pojave korupcije kod osjetljivih radnih mjesta. Vezano uz zaštitu etičkih vrijednosti, procjena koruptivnih rizika ima pozitivan učinak na radno okruženje te postaje relevantna u smislu prevencije korupcije proširujući se izvan okvira sankcioniranja predstavlja pomoć pri podizanju i jačanju svijesti o pitanjima korupcije i za zaposlenike i za vodstvo. Provođenje redovitih procjena rizika kako bi se identificirala područja ranjivosti na korupciju unutar poslovanja organizacije i implementirale mjere za ublažavanje tih rizika, neminovno dovode do smanjenja korupcije.

4. Edukacija i podizanje svijesti

Uz postavljanje normativnih okvira u narednom razdoblju svim zaposlenicima i vodstvu osiguravat će se kontinuirana obuka te će se raditi na podizanju svijesti za zaposlenike na svim razinama kako bi se educirali o rizicima od korupcije i važnosti etičkog ponašanja. U tom smjeru radit će se na smjernicama za bolje razumijevanje koruptivnih djela u konkretnim poslovnim i životnim situacijama s konkretnim primjerima. Na raspolaganju će za sva pitanja biti službenici za usklađenost, posebice za savjete po pitanju raščlambe konkretnih situacija.

5. Zaštita zviždača

Fina je u svrhu zaštite zviždača donijela Pravilnik o unutarnjem postupku prijavljivanja nepravilnosti kojim je uređena procedura prijave, postupak zaštite prijavitelja nepravilnosti te sva

III Fina

prava i obveze koja za organizaciju i prijavitelja nepravilnosti proizlaze iz toga. Time je implementiran povjerljiv i sigurni mehanizam za prijavu slučajeva korupcije bez straha od odmazde. Imenovana je Povjerljiva osoba te su svi podaci za prijavu nepravilnosti objavljeni na Fininoj vanjskoj i internoj stranici. U narednom razdoblju provodit će se osvještavanje zaposlenika i osnaživanje u prepoznavanju svih suspektnih situacija i rješavanju istih te upoznavanje s tijekom postupka i pravima, ali i obavezama prijavitelja. Kako bi se prijaviteljima nepravilnosti osigurala zaštita identiteta educirat će se svi dionici o povjerljivosti samog postupka.

6. Dubinska analiza

Provedba dubinske analize trećih strana, kao što su dobavljači i poslovni partneri, kako bi se spriječili rizici od korupcije u vanjskim odnosima, vršit će su u okvirima usklađenosti poslovanja, ugovorno obavezujući poslovne partnere na poštivanje Etičkog kodeksa Fine, te posebice na poštivanje odredbi EU pravne stečevine i RH zakonodavstva koje se odnose na sprječavanje pranja novaca i financiranja terorizma te prateći međunarodne mjere ograničavanja.

7. Praćenje i izvješćivanje

Uspostavljanje mehanizama praćenja usklađenosti s antikorupcijskim politikama i izvješćivanje o napretku relevantnih dionika, uključujući Upravu i na znanje Nadzornom odboru. U ovom dijelu naglasak će se staviti na proširenje opsega praćenosti svih antikoruptivnih aktivnosti – od kroz godinu pruženih edukacija zaposlenicima, statistiku pohađanja, do analiza prijava i rada na poboljšanju postupanja u predmetnim postupcima pa sve do tromjesečnih i godišnjih izvješćivanja.

8. Suradnja i transparentnost

Suradnja sa zaposlenicima te svim dionicima poslovanja Fine i transparentnost poticat će se kroz otvoreni dijalog te uvođenje „speak up“ kulture, čime će se podizati osviještenost o problemu korupcije i potrebi uklanjanja uzroka i mogućnosti za njeno izvršenje, stvarajući za sve bolje i prosperitetnije okruženje.

Antikorupcijski tim

Uprava Fina imenuje Antikorupcijski tim koji nadgleda provedbu AKP-a, ocjenjuje prikladnost zadanih ciljeva, prati usklađenost sa svim pravnim instrumentima i dobrim praksama te se kontinuirano educira u području borbe protiv korupcije.

Antikorupcijski tim sastaje se kvartalno. Na sastancima se analiziraju u prethodnom razdoblju provedene aktivnosti, analiziraju se predstojeće obaveze, te rješavaju tekuća pitanja. Nakon svakog sastanka izrađuje se zapisnik.

Antikorupcijski tim jednom godišnje sastavlja i donosi Godišnji plan i izvješće o svom radu koje podnosi Upravi i Nadzornom odboru.

Antikorupcijski tim sačinjavaju, prema nadležnostima i vrstama nepravilnosti za koje se podnose prijave i upiti:

- **Povjerenik za etiku**

Povjerenik za etiku je osoba zadužena za primanje pritužbi zaposlenika, građana, partnera Fina i svih drugih osoba u vezi s povredama odredbi Etičkog kodeksa, neetičnim i moguće koruptivnim ponašanjem zaposlenika, te za promoviranje etičkog postupanja u međusobnim odnosima zaposlenika.

Prijava se podnosi na mail adresu: etickipovjerenik@fina.hr

- **Povjerljiva osoba**

Povjerljivoj osobi se prijavljuju nepravilnosti iz izrijekom navedenog kataloga djela koji se odnose na: javnu nabavu, financijske usluge, proizvode i tržišta te sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma, sigurnost i sukladnost proizvoda, sigurnost prometa, zaštitu okoliša, zaštitu od zračenja i nuklearnu sigurnost, sigurnost hrane i hrane za životinje, zdravlje i dobrobit životinja, javno zdravlje, zaštitu potrošača, zaštitu privatnosti i osobnih podataka te sigurnost mrežnih i informacijskih sustava; koja utječu na financijske interese EU (čl. 325. Ugovora o funkcioniranju EU, te ostale mjere EU); koja se odnose na unutarnje tržište (čl. 26. st. 2. Ugovora o funkcioniranju EU), uključujući povrede pravila EU o tržišnom natjecanju i državnim potporama, kao i povrede koje se odnose na unutarnje tržište u odnosu na radnje kojima se krše pravila o porezu na dobit ili aranžmane čija je svrha ostvariti poreznu prednost, koja je u suprotnosti s ciljem ili svrhom primjenjivog zakonodavstva o porezu na dobit; koja se odnose na druge odredbe nacionalnog prava, ako se takvim kršenjem ugrožava i javni interes.

III fina

S obzirom da je povjerljiva osoba ujedno i osoba za prijavu nepravilnosti, ona zaprima i prijave situacija nepridržavanja ili pogrešne primjene zakona i drugih propisa koja proizlazi iz radnji ili propusta poslodavca, koja ima ili bi mogla imati štetan utjecaj na proračunska sredstva i sredstva iz drugih izvora, bilo da se radi o prihodima/primicima, rashodima/izdacima, povratima, imovini, potraživanjima ili obvezama te je protivna etičkim načelima u javnom sektoru, a klasificira se kao nepravilnost za koju nisu propisane prekršajne odredbe, nepravilnost koja ima obilježje prekršaja i nepravilnost kod koje postoji sumnja na kazneno djelo.

Prijava se podnosi:

- na mail adresu prijava.nepravilnosti@fina.hr;
- preporučenom poštanskom pošiljkom s povratnicom
- osobnim dolaskom - sastanak s povjerljivom osobom, na zahtjev prijavitelja te uz najavu i dogovor termina.

- **Službenik za informiranje**

Službeniku za informiranje fizičke i pravne osobe podnose se upiti za ostvarenje prava na pristup informacijama i ponovnu upotrebu informacija koje posjeduje Fina.

Prijava se podnosi na mail adresu: ppi@fina.hr;

- **Službenik za usklađenost**

Službeniku za usklađenost podnose se upiti i prijave situacija koje su rezultat neusklađenosti poslovanja Fine s važećim propisima i dobrim praksama te potrebe savjetovanja u potencijalnim ili stvarnim situacijama neusklađenosti.

Prijava se podnosi na mail adresu: compliance@fina.hr

Nadzor provedbe Antikorupcijskog programa

Nadzor nad provođenjem AKP-a obavlja Služba za unutarnju reviziju, unutarnji nadzor i kontrolu obavljanjem redovnih ili izvanrednih revizija, sukladno metodologiji propisanoj Poveljom unutarnjih revizora Financijske agencije i Priručnikom za unutarnje revizore Financijske agencije uvažavajući Međunarodne standarde za stručnu provedbu interne revizije.

Da bi borba protiv korupcije bila svrhovita, fokusirana i u konačnici djelotvorna, Uprava Fine za sve dionike poslovnih aktivnosti postavlja ciljeve koje je potrebno u zadanim rokovima ispuniti, a s vremenom prema okolnostima i potrebama nadograditi.

Svi zaposlenici i poslovni dionici Fine dužni su pružiti potporu u provedbi svih antikorupcijskih zahtjeva i aktivnosti.

Pojedine konkretne antikorupcijske aktivnosti mogu sadržavati povjerljive podatke te su isključivo dostupne ovlaštenim zaposlenicima Fine.

Klasa: 05-03/24-05/11
Ur.broj: 118-02-1-24-1
U Zagrebu, 20. svibnja 2024.

PREDSJEDNIK UPRAVE
mr.sc. Dražen Čović

